

Vraag nr. 105
van 6 februari 2004
van de heer KARIM VAN OVERMEIRE

Zuid-Afrika – Emigratie medisch personeel

Sinds de machtswissel in Zuid-Afrika verlieten meer dan 350.000 Zuid-Afrikanen hun land. Voor de helft gaat het om hooggeschoolden. Deze emigratiewens zet zich door. Recent onderzoek toont aan dat 70 % van de hoogopgeleide Zuid-Afrikanen denkt aan uitwijken.

Deze evolutie laat zich ook voelen op het vlak van de gezondheidszorg, in een land dat zeer zwaar door de AIDS-epidemie wordt getroffen. Nationaal is een kwart van de medische vacatures niet ingevuld, terwijl de emigratie van medisch personeel sterk stijgt.

In welke mate wordt met deze problematiek rekening gehouden in de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika ?

Antwoord

De medische sector in Zuid-Afrika wordt enerzijds geconfronteerd met de enorme uitdagingen die de HIV/AIDS-epidemie stelt, anderzijds met het probleem dat vele vacatures voor (para)medisch personeel niet meer ingevuld geraken.

Dit laatste probleem is deels toe te schrijven aan de emigratie van medisch geschoold personeel uit Zuid-Afrika, maar niet volledig. Zo blijken er veel vacatures te zijn voor verplegend personeel, terwijl ook vele verplegers werkloos zijn.

Ongeveer tien procent van de dokters en het verplegend personeel uit Zuid-Afrika werkt in het buitenland, voornamelijk in Australië, Canada, de VS, Nieuw-Zeeland en Groot-Brittannië. Er zijn een aantal redenen waarom medisch personeel, maar ook andere hooggeschoolden, uit Zuid-Afrika wegtrekken: zij kunnen veel hogere lonen in het buitenland verdienen (bv. een baan als verpleegster levert vier keer zoveel op in de VS), de werkomstandigheden in Zuid-Afrika worden als slecht ervaren, en de veiligheid in Zuid-Afrika vormt een probleem.

Enerzijds kunnen de oorzaken van deze emigratie niet via de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in Zuid-Afrika opgelost worden, anderzijds is de emigratie evenmin het gevolg van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in Zuid-Afrika. Er is met an-

dere woorden geen (rechtstreeks) verband tussen de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in Zuid-Afrika en de emigratie van medisch geschoold personeel uit Zuid-Afrika.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking met Zuid-Afrika stelt zich tot doel om een bijdrage te leveren tot de armoedebestrijding en het wegwerken van de negatieve gevolgen en ongelijkheden die door de apartheid zijn ontstaan. Gelet op het verband tussen HIV/AIDS en armoede, focust de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking zich onder meer op deze problematiek. Zo wordt in de provincie Vrijstaat een project gesteund dat een verhoogde toegang en gebruik van kwaliteitsvolle voluntary counselling and testing (VCT) tot doel heeft.